

АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ АСПЕКТІВ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

ANALYSIS OF INNOVATION AND INVESTMENT ASPECTS OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF MARTIAL STATE

У статті досліджено вдалі приклади впровадження інновацій та відцифрування бізнес-процесів суб'єктами господарювання. Представлено графічно зміну інвестицій в програмне забезпечення і бази даних, в права на комерційні позначення в Україні. Проаналізовано зміну кількості впроваджені інноваційної продукції (товарів, послуг) промисловими підприємствами. Результати дослідження дозволили констатувати факт того, що інноваційно-інвестиційний розвиток економіки України знаходиться в стані турбулентності в результаті воєнного стану і соціально-економічної кризи як результату війни. Запропоновано з метою інноваційного відновлення економіки України активніше напрацьовувати дієві інструменти підтримки до збільшення інвестицій в нематеріальні активи, що в перспективі могло б сприяти покращенню реалізації інноваційних і інвестиційних проєктів від українських дослідників, розробників, винахідників.

Ключові слова: інноваційні підприємства, інноваційна продукція, інновації, інноваційно-цифрові проєкти, інвестиції нематеріальні активи, капітальні інвестиції, інвестиції в об'єкти промислової власності.

The article examines successful examples of the implementation of innovations and digitization of business processes by business entities. The change in investments in software and databases, in rights to commercial designations in Ukraine in 2021 and 2023 is graphically presented in terms of items of expenditure on the acquisition and creation of new assets, which in 2021 amounted to 11,444.608 million UAH, while in 2023 these expenses amounted to 12,633.165 million UAH. Investments in software and databases under the item of expenses for improvement, improvement, reconstruction, modernization in 2021 amounted to 5,146.807 million UAH, which is 1,433.290 million UAH less than in 2023. An analysis of capital investments in the production of communications equipment, the production of computers, electronic and optical products in Ukraine for 2023 showed the fact of excess investment in tangible assets over intangible ones. Investments in intangible assets in the production of computers, electronic and optical products compared to investments in tangible assets were 10.6 times lower in 2023 compared to 2021. As for investments in intangible assets in the production of communications equipment, in 2023 they were 343.458 million UAH lower than investments in the same tangible assets. The change in the number of innovative products (goods, services) introduced by industrial enterprises was analyzed in terms of the number of industrial enterprises that sold innovative products from 2020 to 2023 in Ukraine. The results of the study made it possible to state the fact that the innovation and investment development of the Ukrainian economy is in a state of turbulence as a result of martial law and the socio-economic crisis as a result of the war. Unfortunately, there has been a constant decrease in the number of industrial enterprises selling innovative products over the past 4 years, and an obvious fact is the decrease in the number of innovative products (goods, services) introduced in 2020–2023. It is proposed to more actively develop effective support tools for increasing investments in intangible assets in order to promote innovative recovery of the Ukrainian economy, which in the future could contribute to improving the implementation of innovative and investment projects by Ukrainian researchers, developers, and inventors.

Keywords: innovative enterprises, innovative products, innovations, innovative digital projects, investments in intangible assets, capital investments, investments in industrial property.

УДК 330.3+351

DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct82-4>

Кирпушко В.Я.

аспірант кафедри економічної теорії менеджменту і адміністрування, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Kyrpushko Vitalii

Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

Постановка проблеми. Інновації, інформація та цифрові технології продовжують шаленими темпами змінювати всі сфери життя та більшість галузей економіки. Стосується це й найтрадиційніших видів людської діяльності. Наразі є потреба в становленні інноваційних і цифрових екосистем, які дозволяють автоматизувати й цифровізувати виробництво та промисловість, аби не витратити часу на рутинні процеси й зосередитися на підвищенні ефективності та зростанні й мобільності бізнесу [1]. Війна суттєво вплинула на всі бізнес-процеси в Україні і на бізнес-середовище. Майже третина підприємств або припинила, або обмежила свою діяльність, в результаті чого прямі збитки, нанесені економіці держави, склали 80 млрд євро [2]. Що є колосальною не лише цифрою, але й фактом матеріальним.

Ключовим фактором успішної реконструкції економіки буде максимальне залучення приватного

сектору та міжнародного капіталу в усі аспекти інвестицій та відбудови, при цьому реконструкція максимально здійснюватиметься за рахунок приватних інвестицій та державно-приватного партнерства [3, с. 1]. В свою чергу, цифровізація та добре розвинений сектор ІКТ можуть сприяти економічному розвитку і зростанню. Цифрові технології не тільки пропонують величезний потенціал для підвищення продуктивності фірм, але також можуть допомогти в посиленні стійкості та відновленні під час кризи [4, с. 13].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останнє десятиліття науковці активно досліджують питання інноваційно-інвестиційного розвитку країн крізь призму цифровізації та інституціоналізації. Зокрема, вони вивчали функціонування інноваційних підприємств у віртуальній реальності через цифрові двійники, Інтернет-речей, робототехніку.

Не залишається поза їх увагою питання застосунку новітніх цифрових технологій в управлінні національно економічною системою. Цінними вважаємо дослідження присвячені вивченню стратегічних орієнтирів інноваційного розвитку та управлінських рішень в енергетичній галузі України. Серед науковців, які займалися розкриттям даних питань варто назвати прізвища: І. Бобух [5], О. Бондарчук [6], D. Herold [7–8], P. Magliocca [9], A. Botti, R. Parente, R. Vesci [10], Н. Краус [11–12], К. Краус [13], В. Лісіца [5], О. Манжура [12], О. Марченко [13], О. Маслов [14], О. Новікова, Г. Поченчук [15], О. Полінкевич [16], В. Сисюк [17], В. Тринчук [16], І. Яблонська [18] й ін.

Українським дослідникам Б. Кишакевичу, Б. Демедюку та В. Сисюку вдалося провести ґрунтовний аналіз переваг і викликів для малого й середнього бізнесу, що пов'язанні з поширенням цифрової трансформації в підприємстві. Науковці стверджують, що «різниця в рівні цифрової інтенсивності між малими та середніми підприємствами (далі – МСП) і великими компаніями в Європі може бути пояснена, у першу чергу тим, що МСП часто мають обмежені фінансові та людські ресурси для інвестицій у цифрові технології. Великі ж підприємства мають більші бюджети та можливості для великомасштабних інвестицій в цифровізацію. Крім цього, МСП можуть не мати достатнього доступу до висококваліфікованих ІТ-спеціалістів. Великі компанії частіше мають власні ІТ-відділи з розширеними навичками та знаннями» [17, с. 87].

В науковій праці «Стратегічні орієнтири інноваційного розвитку та управлінські рішення в енергетичній галузі України» [19] науковцям вдалося обґрунтувати необхідність трансформаційних змін в галузі енергетики України та поглиблення інноваційних перетворень як результат викликів зовнішнього середовища і прагненню досягти Глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року. Автори розглянули окремі з передових інноваційних технологій, що вже активно використовуються енергетичними компаніями України у їх діяльності (зокрема, штучний інтелект (далі – ШІ) та безпілотні літальні апарати) з метою покращення стану інфраструктури, підвищення рівня безпеки, ефективності бізнесу та екологічності виробництва.

Цінними вважаємо наукові здобутки О. Марченко, Н. Краус та К. Краус, що зробили спробу обґрунтувати об'єктивну потребу в алгоритмі інвестиційних ресурсів підприємства. Вони дійшли висновку, що застосунок даного алгоритму на практиці дозволяє врахувати різнопланові інтереси всіх учасників процесу інвестування, які зацікавлені в результаті, ефективному завершенні інвестиційного проекту [20; 21].

Українські науковці О. Марценюк та В. Петрусевич присвятивши своє дослідження з'ясуванню проблем і перспектив інвестиційної діяльності банків України дійшли висновку, що еволюція підходів

до трактування інвестицій відображає зміни в економічній науці та практиці, переходячи від вузько економічного розуміння до більш широкого, що включає соціальні та екологічні аспекти. Це дозволяє краще оцінювати вплив інвестицій на загальний розвиток суспільства та економіки [22, с. 3]. Науковці Г. Поченчук, В. Лісіца та А. Маслов зосередили свою дослідницьку увагу на питаннях управління інвестиційною активністю підприємств, соціальних інноваціях та аналізі якісного управління інвестиційною стратегією в контексті євроінтеграційних процесів [15; 5; 14]. Науковець О. Рудь проаналізував трактування інвестиційної стратегії і вказав взаємозв'язок елементів формування інвестиційної політики організації і періоду реалізації, назвавши принципи формування інвестиційної стратегії підприємств [23, с. 28; 31].

Але, разом з тим, значна кількість питань, таких як аналіз динаміки зміни кількості промислових підприємств, що реалізують інноваційну продукцію, що є новою для ринку в порівнянні з тією, що є новою лише для підприємств, потребують глибокого аналізу і досліджень в частині розкриття причин зміни. Є потреба в аналізі зміни обсягу інвестиції в програмне забезпечення (далі – ПЗ) та бази даних, в права на комерційні позначення в Україні, адже саме такого роду інвестиції впливають на інноваційну діяльність суб'єктів господарювання.

Постановка завдання. Провести аналіз обсягу капітальних інвестицій в матеріальні та нематеріальні активи комп'ютерного програмування й НДР за три останні роки. Представити явні перешкоди, що спричиняють зменшення інвестиції в ПЗ та бази даних, в права на комерційні позначення в Україні останнім часом. Вказати вдалі приклади впровадження інновацій та відцифрування бізнес-процесів суб'єктами господарювання. Розкрити соціально-економічні ефекти і корисності від впровадження інноваційно-інвестиційних проєктів в умовах цифровізації.

Вклад основного матеріалу дослідження. «Інновації – це створення того, чого ще може не існувати, навіть як ідеї. Це безперервний, поглинальний пошук нових і нестандартних підходів, процес зміни звичних, навіть, здавалося б, передових нині рішень. Створення чогось інноваційного – це завжди невідомість, подальше використання – ризик, а запуск у робочих проєктах – величезна відповідальність» [24]. Швидші інновації, у свою чергу, сприятимуть зростанню продуктивності в ЄС, що призведе до більшого зростання доходів домогосподарств і посилення внутрішнього попиту. У Європи ще є можливість змінити шлях. Оскільки світ зараз стоїть на порозі чергової цифрової революції, спровокованої поширенням ШІ, для Європи відкривалося вікно, щоб виправити свої недоліки в інноваціях і продуктивності та відновити свій виробничий потенціал [25, с. 10]. Саме

наявність цифрових технологій і їх інтегрованість в бізнес-процеси впливає на конкурентоспроможність, продуктивність та здатність до інновацій. Вищий рівень цифрової інтенсивності може свідчити про більшу адаптацію до сучасних ринкових умов і тенденцій, а також про більш ефективне використання ресурсів і краще задоволення потреб клієнтів [17, с. 85].

Наразі в Україні кількість промислових підприємств, що реалізували інноваційну продукцію, яка була новою для ринку системно зменшується (табл. 1). Так, з 2020 по 2023 р. їх кількість скоротилася на 89 од. Спостерігається і зменшення на 302 од. кількості промислових підприємств, що реалізували інноваційну продукцію (товари, послуги), яка була нова лише для підприємства. В структурі промисловості це скорочення торкнулося добувної промисловості і розроблення кар'єрів та переробної промисловості.

До того ж, у зв'язку з військовими діями в Україні відбувається значне зміщення інвестицій у галузях, що найбільше постраждали. Одним із пріоритетних завдань влади є залучення та збереження інвестицій, а для цього необхідно забезпечити їх страхування від ризиків за допомогою міжнародних організацій з великим досвідом у цій сфері [27, с. 87]. Якщо аналізувати загальну кількість упровадженої інноваційної продукції промисловими підприємствами з 2020 по 2023 рр., то за більшістю показників також маємо зменшення. Кількість впровадженої інноваційної продукції, яка була новою для ринку, на якому працює підприємство скоротилася на 254 од. та склала 437 од. в 2023 р. За новою продукцією лише для підприємства також скорочення в 1,48 рази в 2023 р. в порівнянні з 2020 р. (табл. 2).

Кількість впроваджених машин та обладнання, що є новими для ринку на якому працює підприємство скоротилася до 51 од., що на 165 од. менше

Таблиця 1

Кількість промислових підприємств, які реалізували інноваційну продукцію (товари, послуги), що була новою для ринку і новою лише для підприємств за деякими видами економічної діяльності в Україні у 2020–2023 рр. (одиниць)

Види економічної діяльності	Кількість промислових підприємств, що реалізували інноваційну продукцію (товари, послуги), яка була новою для ринку				Кількість промислових підприємств, що реалізували інноваційну продукцію (товари, послуги), яка була новою лише для підприємства			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Промисловість	145	62	64	56	502	209	215	200
Добувна промисловість розроблення кар'єрів	3	1	1	–	10	6	4	1
Переробна промисловість	142	61	63	56	486	194	204	193
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиціонування повітря	–	–	–	–	5	3	4	4
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	–	–	–	–	1	6	3	2

Джерело: складено на основі джерела [26]*

Таблиця 2

Загальна кількість впровадженої інноваційної продукції (товарів, послуг) промисловими підприємствами за 2020–2023 рр. в Україні (одиниць)

Рік	Кількість упровадженої інноваційної продукції (товарів, послуг)			З неї машини, обладнання		
	усього, одиниць	у тому числі		усього, одиниць	у тому числі	
		нової для ринку, на якому працює підприємство	нової лише для підприємства		нової для ринку, на якому працює підприємство	нової лише для підприємства
2020	4066	691	3375	647	216	431
2021	1756	375	1381	689	174	515
2022	2347	405	1942	420	70	350
2023	2715	437	2278	488	51	437

Джерело: складено на основі джерела [26]*

* Статистична інформація. Економічна статистика. Наука, технології та інновації. Кількість впровадженої інноваційної продукції (товарів, послуг) промисловими підприємствами за видами економічної діяльності у 2020–2023 роках. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 21.11.2024)

2023 р. порівняно з 2020 р.. Єдиний показник, що покращився за 4 проаналізовані роки це за кількістю впроваджених машин і обладнання, що є нові лише для підприємства. Так, в 2020 р. він становив 431 одиниць, а вже в 2023 р. склав 437 од (табл. 2).

Підтримуємо думку науковців проте, що ефективні правові та інституційні гарантії проти корупції слугуватимуть позитивним сигналом інноваційно-інвестиційній спільноті, стимулюватимуть найважливіші інвестиції для забезпечення післявоєнної реконструкції та економічного підйому [3, с. 13]. «Цифрова трансформація може особливо сприяти стійкості МСП, оскільки їхні обмежені фінансові та людські можливості роблять їх вразливими до

потрясінь. Однак, українські МСП ще не використали весь потенціал цифровізації. Вони показують обмежений рівень застосування цифрових інструментів, відстаючи від великих компаній. До прикладу, майже 70% великих підприємств України мають веб-сайт, порівняно з лише приблизно половиною середніх (47%) і менше третини малих підприємств (30%). Рівень впровадження технологій залишається нижчим за рівні ОЕСР» [4, с. 13]. Вдалі приклади впровадження інновацій та відцифрування бізнес-процесів суб'єктами господарювання ми представили в табл. 3.

Представлені приклади вдало реалізованих проєктів є «носієм прояву різноманітних сенсів, які

Таблиця 3

Вдалі приклади впровадження інновацій та відцифрування бізнес-процесів суб'єктами господарювання

Назва проєкту	Характерні особливості	Ефекти та користості від впровадження
ТАС Агро – провідна аграрна компанія України, яка обробляє понад 80 тис гектарів земель у Чернігівській Сумській, Київській, Вінницькій, Кіровоградській, Херсонській та Миколаївській областях.	За 2023 р. впровадження цифрових рішень компанія залучила до ЕДО більшість співробітників та половину контрагентів. Автоматизували процеси, щоб позбавити співробітників рутинних задач та звільнити час для інтелектуальної праці. До того ж цифрові сервіси дозволяють працювати з документами 24 год на добу та економити чимало коштів.	Підписують у «Вчасно» понад 500 документів щомісяця. Це договори, додаткові угоди, специфікації, протоколи розбіжностей, видаткові накладні, коригуючі накладні, акти, рахунки, внутрішні розпорядження та накази. Також в ТАС АГРО інтегрували «Вчасно» з внутрішньою системою електронного документообігу, а після цього – з обліковою системою.
Спільний проєкт мережі мультимаркетів Аврора та одного з провідних дистриб'юторів комп'ютерної техніки та комплектуючих, споживчої електроніки та техніки, а також рішень для бізнесу АСБІС-УКРАЇНА.	ІТ-інфраструктура компанії – це замкнута екосистема, в якій працюють всі сервіси компанії. Вона складається з багатьох компонентів. Головне: щоб усі ІТ-сервіси були забезпечені гарантованою доступністю та відповідною якістю. В результаті всього комплексу R&D заходів, обрано серію Intel NUC, що входить до портфелю офіційного дистриб'ютора АСБІС-Україна	Масштабний дослідницький проєкт про обладнання комп'ютер на касовому місці в магазині. Ключовими факторами стали надійність, ремонтпридатність, споживання електрики, тривалість життєвого циклу обладнання, сумісність із нашим програмним забезпеченням.
Компанія «Медирент» долучилася до будування «держави у смартфоні», реалізувавши багато ІТ-проєктів, активно забезпечуючи цифровізацію соціальної сфери в Україні.	«Медирент» допомагає державі реалізувати стратегію цифровізації та пропонує корисні рішення для людей.	Пришвидшує доступність державних та приватних послуг в онлайн-режимі.
На замовлення Української компанії, лідера з виробництва якісного та доступного взуття Прогрес-Львів (Progress Service) команда ІТ-Enterprise впровадила проєкт із технічної підготовки виробництва (ТПВ) в рамках масштабного проєкту цифровізації управління виробництва.	У січні 2023 р/ компанія Прогрес-Львів розпочала виконання першої черги проєкту цифровізації на базі платформи ІТ-Enterprise. А саме – класичний проєкт з управління виробництвом, що охоплює: управління основними даними (Master Data Management, MDM), управління запасами, технічну підготовку виробництва (ТПВ), планування виробництва та простежуваність.	Прогрес-Львів є нетиповим клієнтом для ІТ-Enterprise, під розв'язання завдань ретельної цифровізації бізнес-процесів якого були створені нові доопрацювання і впроваджені креативні командні рішення. Щодо блоку цифровізації і структуризації класифікатора ресурсів, він налаштований в розрізі фасетної системи кодування (параметричний опис ресурсів), що дозволяє побудувати чітку структуру класифікатора з унікальним переліком ресурсів і виключити можливість створення дублів.

Джерело: складено на основі джерел [18; 28; 6; 29]

обумовлені умовами господарювання та цілями його формування, що визначає подвійну властивість поняття «інвестиційний проєкт». По-перше, як сукупність існуючих теоретичних засад в аспекті інноваційних проєктів. По-друге, як певний теоретичний базис рішення в межах сучасного питання в контексті визначеного суб'єкта» [30, с. 112].

Прямі іноземні інвестиції (далі – ПІІ) є одним із інструментів підвищення інвестиційної привабливості підприємств. Це найкращий спосіб відновити Україну після війни. Вони допоможуть створити нові робочі місця, відновити інфраструктуру і стимулювати економічний розвиток. Інші джерела фінансування відновлення України, такі як конфісковані російські кошти, кошти міжнародних партнерів й кошти державного бюджету, можуть бути недостатніми. Тому, зараз важливо заохочувати іноземних інвесторів вкладати гроші в Україну. Це можна зробити, створивши сприятливі умови для бізнесу, наприклад, запровадивши прозорі правила та забезпечивши захист прав інвесторів [16, с. 59].

Як зазначає науковець О. Рудь інвестиції поділяють на такі види: інвестиції в матеріальні активи (будівництво, обладнання тощо); фінансові інвестиції (придбання часток капіталу підприємств, акції, облігації державні і корпоративні, депозитні сертифікати); інтелектуальних інвестиції (патенти, трансферт знань, винаходи, товарні знаки тощо); інвестиції у розвиток персоналу (навчання, підвищення кваліфікації, стажування тощо), стратегічні інвестиції (інвестиції в нові напрями діяльності, інвестиційні

проєкти) [23, с. 28]. До того ж, як зазначає дослідниця А. Колесніченко, для ПІІ характерний безпосередній вплив на обсяги капітальних вкладень в економіку, тоді як портфельним властивий, головним чином, тимчасовий характер, що виражається у збільшенні дохідної частини відповідного бюджету. Портфельні ж інвестиції передбачають одержання тимчасового доходу у вигляді процентів або дивідендів, а також можливого додаткового доходу в результаті отриманих курсових різниць; залежить від ряду факторів, зокрема: фактичного стану виконання дохідної і видаткової частин відповідного бюджету; графіка погашення бюджетних зобов'язань за видатками, боргами [31, с. 85].

Заслуговує на наукову увагу в частинні аналізу інвестицій в ПЗ та бази даних в Україні, адже це один з тих секторів економіки, що в довоєнний час активно розвивався та в якому створювалася відчутна додана вартість для країни. Інвестиції в ПЗ та бази даних за статтею витрат на придбання та створення нових активів в 2021 р. становив 11 444,608 млн грн, тоді як в 2023 р. цей показник складав 12 633,165 млн грн (рис. 1 і 2). Даний показник зріз за 2 роки на 1 188,557 млн грн. Якщо аналізувати показник інвестицій в права на комерційні позначення, об'єкти промислової власності, авторське право та суміжні з ними права, патенти, ліцензії, концесії, то варто зазначити скорочення коштів за ним на 1 592,712 млн грн. (рис. 1 і 2).

Інвестиції в ПЗ та бази даних за статтею витрат на поліпшення, вдосконалення, реконструкцію,

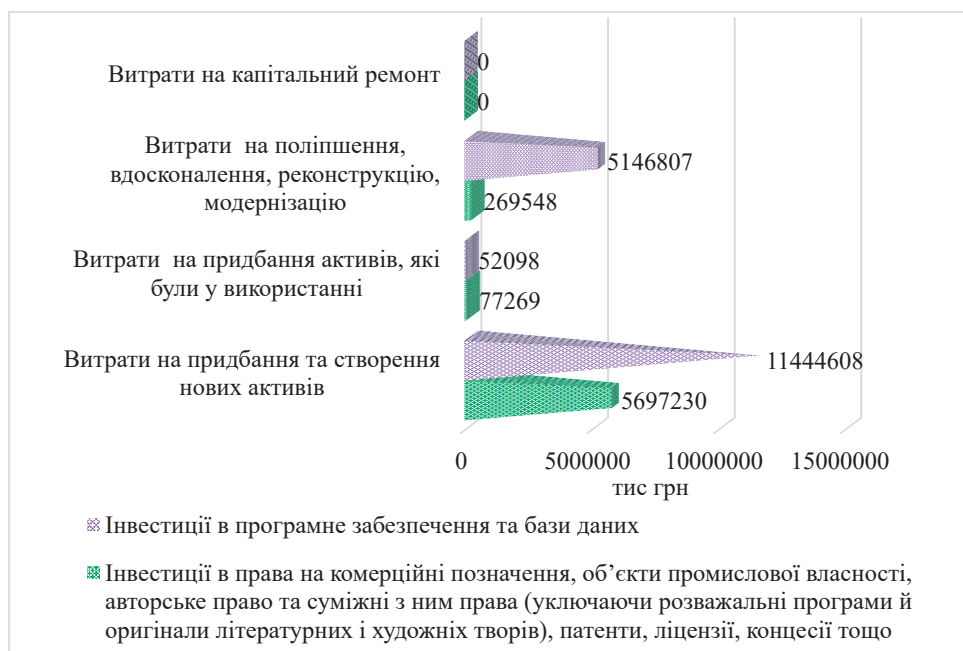

Рис. 1. Інвестиції в ПЗ та бази даних, в права на комерційні позначення в Україні в 2021 р.

Джерело: складено на основі джерела [32]*

* Статистична інформація. Економічна статистика. Капітальні інвестиції. Капітальні інвестиції за видами активів за напрямками в 2021 році. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 21.11.2024)

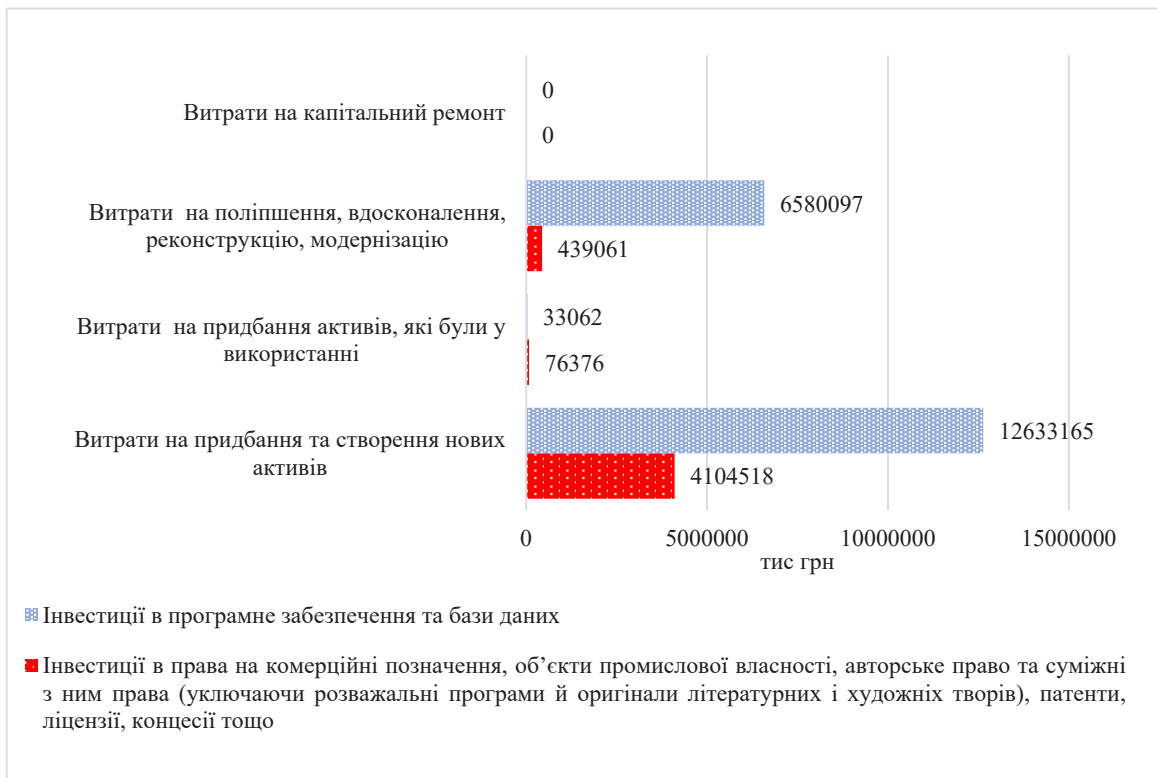

Рис. 2. Інвестиції в ПЗ та бази даних, в права на комерційні позначення в Україні в 2023 р.

Джерело: складено на основі джерела [32]*

модернізацію в 2021 р. склали 5 146,807 млн грн, що на 1 433,290 млн грн менше ніж в 2023 р. Ми вважаємо це позитивною тенденцією скорочення витрат на вдосконалення, адже ще підтверджує факт того, що інвестиції йдуть більше на створення нових активів (рис. 2).

В якості інвестиційних цілей в умовах економіки зазвичай виступають: забезпечення конкурентних переваг; зростання рівня прибутковості інвестицій і суми доходу від інвестиційної діяльності; зміна пропорцій реального і фінансового інвестування; поліпшення технологічної структури капітальних вкладень; здійснення секторальної і регіональної диверсифікації інвестиційної стратегії [23, с. 31].

Якщо аналізувати капітальні інвестиції у виробництво обладнання зв'язку, виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції в Україні за 2023 р., то стає зрозумілим, що інвестиції в матеріальні активи перевищували в нематеріальні (рис. 3). Так, до прикладу, інвестиції в нематеріальні активи по виробництву комп'ютерів, електронної та оптичної продукції в порівнянні з інвестиціями в матеріальні активи були в 10,6 рази меншими в 2023 р. Що стосується інвестицій в нематеріальні активи виробництва обладнання зв'язку, то в 2023 р. вони були на 343,458 млн грн меншими, за інвестиції в такі ж матеріальні активи.

З даних рис. 4 стає зрозумілим, що в 2023 р. інвестиції в нематеріальні активи, що є запорукою інноваційного успіху країни, все ж є набагато меншими ніж в матеріальні активи за різними напрямками економічної діяльності, а саме: в нематеріальні активи інформаційної та телекомунікаційної сфери менші на 6 177,745 млн грн; в нематеріальні активи комп'ютерного програмування, консультування і надання інформаційних послуг на 549,676 млн грн; в нематеріальні активи технічного випробовування та дослідження на 157,217 млн грн; в нематеріальні активи наукових досліджень та розробок на 2 544,701 млн грн.

Наприкінці 2023 р. за ініціативи та підтримки Мінекономіки на базі державної організації «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій» (УКРНОІВІ) розпочав активну роботу Національний хаб інтелектуальної власності та інновацій (IP&I Hub). IP&I Hub надає повний спектр послуг у сфері інтелектуальної власності від реєстрації прав на об'єкти інтелектуальної власності до супроводу виведення інноваційного продукту на ринок. Завданням IP&I Hub є створення необхідних умов для розвитку й масштабування перспективних українських розробок і забезпечення взаємодії освіти, науки та бізнесу [2].

* Статистична інформація. Економічна статистика. Капітальні інвестиції. Капітальні інвестиції за видами активів за напрямками в 2023 році. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 15.11.2024)

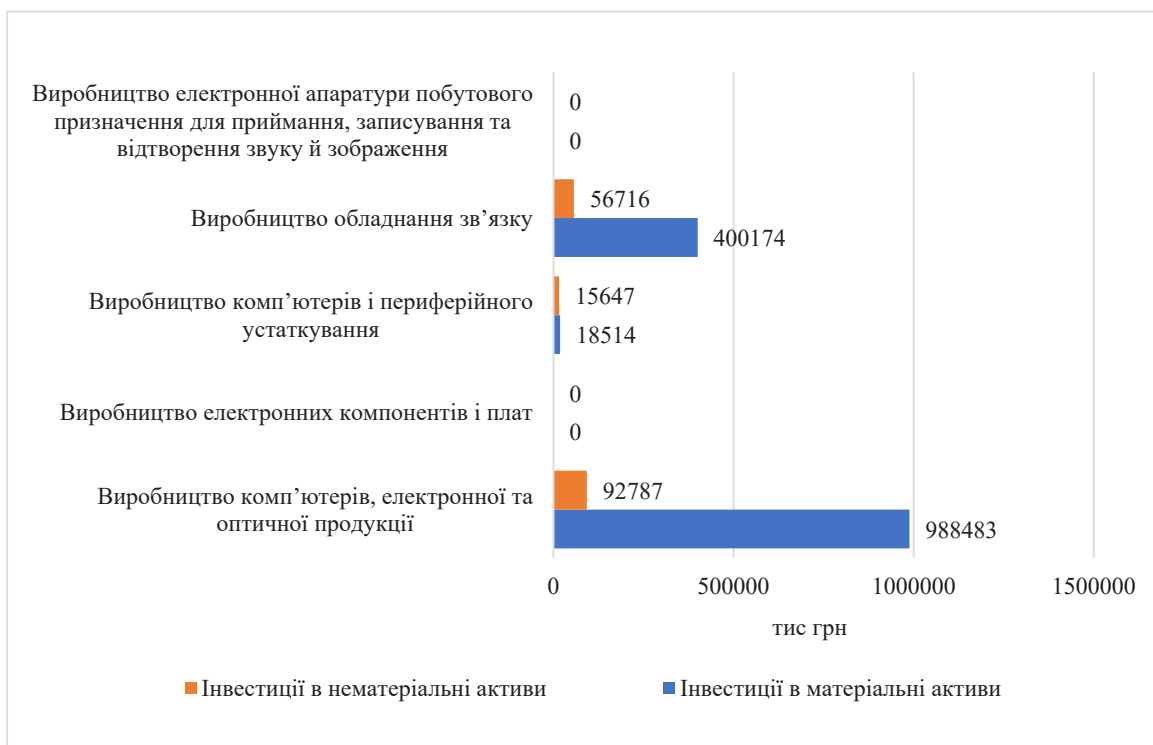

Рис. 3. Капітальні інвестиції у виробництво обладнання зв'язку, виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції в Україні в 2023 р.

Джерело: складено на основі джерела [32]*

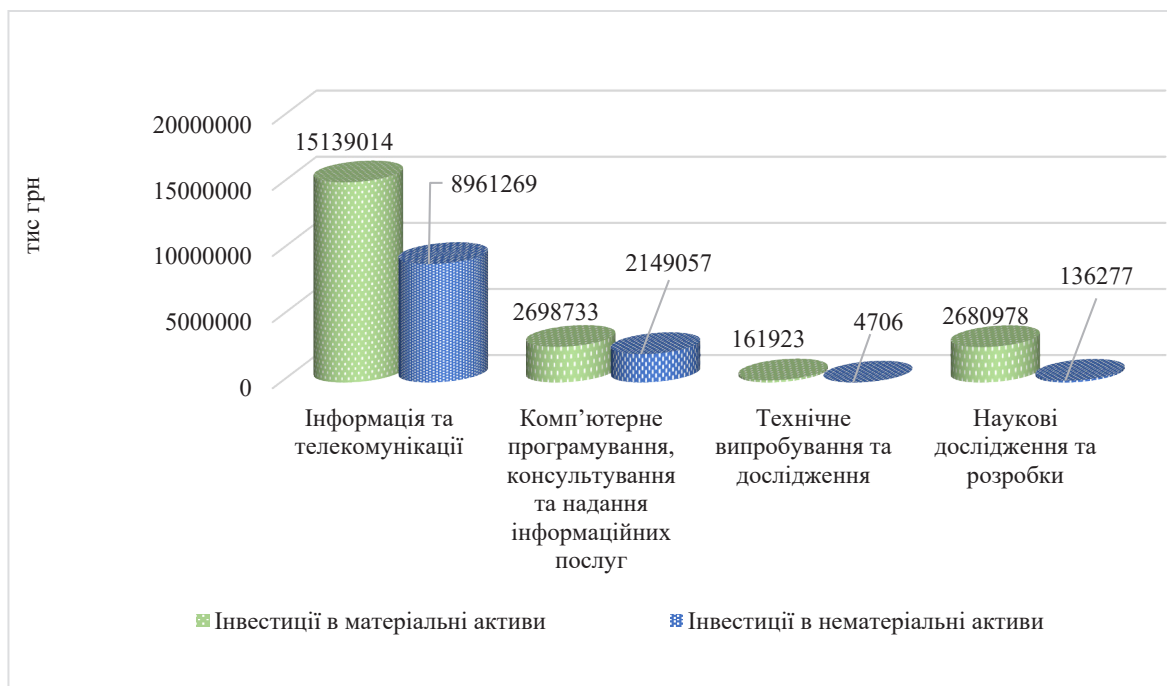

Рис. 4. Капітальні інвестиції у інформацію та комунікації, комп'ютерне програмування та НДР в Україні в 2023 р.

Джерело: складено на основі джерела [32]*

* Статистична інформація. Економічна статистика. Капітальні інвестиції. Капітальні інвестиції за видами активів за видами економічної діяльності за 2023 році. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 15.11.2024)

«Для виправлення кризового стану в інвестиційній діяльності, який існує наразі, потрібно провести комплекс відповідних заходів, які б покращили рівень інвестиційної привабливості та сприяли залученню більшої частки внутрішніх та зовнішніх інвестиційних ресурсів в економіку України» [33, с. 6]. В ході залучення інвестицій та розробці власних інвестиційних інструментів варто рухатися ланцюгом типу: «Визначення пріоритетності галузі для інвестицій – створення локального агентства економічного розвитку – проведення бенчмаркінгу – розробка стратегії залучення інвестицій – облік та більш глибокий аналіз наявних ресурсів – зосередження зусиль із залучення інвестицій на кількох секторах – створення необхідних інвестиційних інструментів – поширення інформації про інвестиційні можливості – налагодження системної та професійної діяльності із залучення інвестицій – співпраця з обласними державними адміністраціями – брати участь у заходах в Україні та за кордоном, що провадяться в частині інвестиційної політики» [34, с. 32–34].

Для забезпечення чіткої та ефективної реалізації, інвестиційна політика повинна розроблятися у співпраці з інвесторами. В її основі повинні бути чітке бачення цілей, конкретні завдання, конструктивне керування інституціями, відповідальними за прямі іноземні інвестиції плановані дії уряду, та заходи щодо реалізації пріоритетів реформ [3, с. 2].

З метою стимулювання залучення в економіку України стратегічних інвесторів, підвищення інвестиційної привабливості України, створення нових високооплачуваних робочих місць і зростання конкурентоспроможності економіки через запровадження державної підтримки великих інвестиційних проєктів Державним бюджетом на 2024 р. свого часу було передбачено видатки в обсязі 3 млрд грн із спеціального фонду, що дозволяло інвесторам отримувати компенсацію до 30% вартості проєктів [2]. До того ж, уряд країни і надалі не залишається остороною інституційної підтримки інвестиційної діяльності, так як прийняв Постанову КМУ про Деякі питання підготовки, подання, оцінки та критеріїв пріоритетизації концепцій публічних інвестиційних проєктів на 2025 р. [35], яка набула чинності.

Висновки. Підсумовуючи викладене, можна стверджувати, що інноваційно-інвестиційний розвиток економіки України знаходиться в стані турбулентності, в результаті воєнного стану, та соціально-економічної кризи як результату війни. На жаль, простежується постійне скорочення в останні 4 роки кількості промислових підприємств, що реалізують інноваційну продукцію, і очевидним фактом є зменшення кількості упровадженої інноваційної продукції (товарів, послуг) за 2020–2023 рр.. Вважаємо, що переслідуючи мету інноваційного відновлення економіки України уряду варто напрацьовувати

інструменти підтримки до збільшення інвестицій в нематеріальні активи, що в перспективі могло б сприяти покращенню реалізації інноваційних та інвестиційних проєктів від українських дослідників, розробників та винахідників.

Подальші дослідження варто провадити в частині розробки дієвого інституційного механізму з повоєнного відновлення, на базі транскордонного співробітництва інноваційно активних підприємств з залученням капітальних інвестицій в нематеріальні активи, з країнами партнерами та географічно близькими до України. Є сенс напрацьовувати нові моделі структури організації інноваційних підприємств в умовах відцифрування бізнес-процесів, що сприяло б підготовці і реалізації суб'єктів господарювання до швидкого повоєнного відновлення та їх активного функціонування.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Цифровізація агросектора в дії: що підвищує ефективність та прибутковість. *Agrichain*. URL: <https://griml.com/fmngK> (дата звернення: 24.11.2024).
2. Інвестиційна діяльність в Україні за 1 квартал 2024 року. *Міністерство економіки України. Департамент інвестицій*, 11 липня 2024. URL: <https://griml.com/dQjQ2> (дата звернення: 23.11.2024).
3. Нова Україна: стимулювання інвестицій у свободу, мир та процвітання. *USAID*, 13 квітня 2023. URL: <https://griml.com/4VVVAU> (дата звернення: 23.11.2024).
4. OECD. Підвищення стійкості шляхом прискорення цифрової трансформації бізнесу в Україні. *OECD Publishing, Paris*, 2024. 118 p. DOI: <https://doi.org/10.1787/5d9e86a7-uk>.
5. Kraus N., Kraus K., Babukh I., Lisitsa V., Novikova O. Activities of Digital Platforms on the Basis of Clusterization and Innovative Development Strategies in the Conditions of European Integration. *WSEAS Transactions on Environment and Development*. 2023. Vol. 19, Art. № 108. pp. 1179–1195. DOI: <https://doi.org/10.37394/232015.2023.19.108>.
6. Бондарчук О. Як ІТ допомагає цифровізувати соціальну сферу: кейс компанії «Медирент». *Медирент. Інформаційні технології*, 01 травня 2023. URL: <https://griml.com/Fu5y1> (дата звернення: 24.11.2024).
7. Digital Entrepreneurship: Curriculum / D.M. Herold et al. Vienna-Cracow : Cracow University of Economics, 2022. URL: <https://griml.com/FFPk6> (accessed 15 November 2024).
8. Teaching notes for Casebook “How to do business in digital era?” / D.M. Herold et al. Salerno-Cracow : Cracow University of Economics, 2022. 47 p. URL: <https://ted.uek.krakow.pl> (accessed 14 November 2024).
9. Doing business digitally: a textbook / P. Magliocca et al. Second edition. Foggia-Cracow : Małopolska School of Public Administration, Cracow University of Economics, 2023. URL: <https://griml.com/Duz1U> (accessed 12 November 2024).
10. How to do business in digital era? : a casebook / A. Botti, R. Parente, R. Vesci et al. Second edition. Salerno-Cracow : Cracow University of Economics, 2023. URL: <https://griml.com/prXU7> (accessed 12 November 2024).

11. Kraus N., Osetskyi V., Kraus K. Digitalization of education in Ukraine on the basis of innovation and investment. 2nd International Conference on Contemporary Education and Economic Development (CEED 2019) : Clausius Scientific Press. Journals Books Proceedings, Beijing, China, from 2019-10-26 to 2019-10-27. pp. 17–22. DOI: <https://doi.org/10.23977/ceed.2019.004>.
12. Kraus N., Kraus K., Manzhura O. Newest digital technology in management of national economic system. *Advances in Economics, Business and Management Research*. 2019. Vol. 95. DOI: <https://doi.org/10.2991/smtesm-19.2019.1>.
13. Краус К.М., Краус Н.М., Марченко О.В. Особливості застосування цифрових технологій «інтернет речей» та новітніх систем у бізнесі. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2022. № 1 (9). С. 74–87. DOI: <https://doi.org/10.32750/2022-0106>.
14. Краус К.М., Краус Н.М., Маслов А.О. Соціальне підприємництво крізь призму соціальних інновацій в умовах євроінтеграції та глобальної конвергенції. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2023. № 2 (12). С. 4–20. URL: <https://grimpl.com/DwbDe> (accessed 17 November 2024).
15. Kraus K., Kraus N., Pochenchuk G. Principles, assessment and methods of risk management of investment activities of the enterprise. *VUZF review*. 2021. № 6 (3). С. 45–58. URL: <https://grimpl.com/AwoOV> (accessed 19 November 2024).
16. Полінкевич О.М., Тринчук В.В., Мальцева В.В., Рудой В.М. Інвестиційна привабливість соціального підприємництва для релокованих підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 2. С. 56–61. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.2.56>.
17. Кишакевич Б., Демедюк Б., Сисюк В. Цифровізація малого та середнього бізнесу: виклики та перспективи. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 2. С. 82–87. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.2.82>.
18. Яблонська І. Мільйон гривень економії та звільнення 50% часу: рік впровадження ЕДО в компанії TAS Agro. *Вчасно*. URL: <https://vchasno.ua/case/tas-agro/> (дата звернення: 24.11.2024).
19. Краус К.М., Краус Н.М., Манжура О.В. Стратегічні орієнтири інноваційного розвитку та управлінські рішення в енергетичній галузі України. *Актуальні питання у сучасній науці. Серія : Економіка*. 2023. № 3 (9). С. 50–62. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-3\(9\)-50-62](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-3(9)-50-62).
20. Kraus K., Kraus N., Marchenko O. Innovatization of entrepreneurship in virtual reality: digital duplicates, Internet of Things, robotics. *Proceedings Book in Mechanical Engineering : Advances in Mechanical Engineering* (Select Proceedings of ICTEMA 2022). Jalpaiguri, India (15–16 January 2022, Jalpaiguri, India). 2022. Vol. 1. pp. 33–41.
21. Kraus K.M., Kraus N.M., Marchenko O.V. Information and investment activity of the enterprise: role, areas of influence and their relationship. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 9. pp. 35–39. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.9.35>.
22. Марценюк О., Петрусевич В. Проблеми та перспективи інвестиційної діяльності банків України. *Економіка та суспільство*. 2024. № 66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-54>.
23. Рудь О.О. Формування інвестиційної стратегії в процесі економічного розвитку підприємств. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія : Економіка і управління*. 2024. № 3 (74). Том 35. С. 27–34. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4803/74-3-5>.
24. Бец А. Як впроваджувати інновації через ініціативні проекти : кейс «Vodafone Україна». *Speka*, 10 квітня 2023. URL: <https://griml.com/yS2N4> (accessed 19 November 2024).
25. The future of European competitiveness. Part A. A competitiveness strategy for Europe (September 2024). *European commission*. 66 p. URL: <https://griml.com/RWnbM> (accessed 19 November 2024).
26. Статистична інформація. Економічна статистика. Наука, технології та інновації. *Державна служба статистики України* : веб-сайт. 2024. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 21.11.2024).
27. Кушнірук В.С., Кареба М.І., Нехайчик Є.Є. Сучасні тенденції інвестиційної діяльності в Україні. *Modern Economics*. 2024. № 44. С. 85–90. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V44\(2024\)-14](https://doi.org/10.31521/modecon.V44(2024)-14).
28. Кейс мережі Аврора та АСБІС-Україна: як навіть під час війни впроваджувати інновації та підвищувати ефективність роботи роздрібного бізнесу. *RAU* : веб-сайт, 22 вересня 2023. URL: <https://rau.ua/personalii/avrora-ta-asbis-ukraina/> (дата звернення: 24.11.2024).
29. Цифровізація технічної підготовки виробництва компанії Прогрес-Львів на платформі IT-Enterprise. *IT-Enterprise*, 01 травня 2023. URL: <https://griml.com/2QghV> (дата звернення: 24.11.2024).
30. Щербакова І.Б. Адаптивність теоретичних заasad у визначенні понять «інвестиційна діяльність» та «інвестиційний проєкт» до залучення інвестицій малими промисловими підприємствами на засадах проектного бізнес-партнерства. *Бізнес Інформ*. 2016. № 2. С. 108–113.
31. Колесніченко А.С. Державна інвестиційна політика в контексті обліку й оподаткування установ фінансово-кредитної та бюджетної сфер. *Бізнес Інформ*. 2024. № 3. С. 80–87. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-3-80-87>.
32. Статистична інформація. Економічна статистика. Капітальні інвестиції. *Державна служба статистики України*: веб-сайт. 2024. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 15.11.2024).
33. Атамас О. Інвестиційна діяльність в Україні: реалії сьогодення. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-42>.
34. Впровадження інвестиційних інструментів на регіональному та муніципальному рівнях. Кейс-стаді. *Федерація канадських муніципалітетів. Проєкт міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст»*, 2020. 40 с. URL: <https://griml.com/iZbT5> (дата звернення: 23.11.2024).
35. Про Деякі питання підготовки, подання, оцінки та критеріїв пріоритетизації концепцій публічних інвестиційних проєктів на 2025 рік : Постанова Кабінету Міністрів України. Документ 903-2024-п від 09 серпня 2024. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://griml.com/Dgt8e> (дата звернення: 27.11.2024).

REFERENCES:

1. Tsyfrovizatsiia ahrosektora v dii: shcho pidvyshchuie efektyvnist ta prybutkovist (2024) [Digitalization of the agricultural sector in action: what increases efficiency and profitability]. *Agrichain*. Available at: <https://griml.com/fmngK> (accessed November 24, 2024).
2. Investytsiina diialnist v Ukraini za 1 kvartal 2024 roku (2024) [Investment activity in Ukraine for the 1st quarter of 2024]. *Ministry of Economy of Ukraine. Investment Department*, July 11, 2024. Available at: <https://griml.com/dQjQ2> (accessed November 23, 2024).
3. Nova Ukraina: stymulivannia investytsii u svobodu, myr ta protsvitannia (2023) [New Ukraine: Stimulating Investment in Freedom, Peace, and Prosperity]. *USAID*, April 13, 2023. Available at: <https://griml.com/4VVAU> (accessed November 23, 2024).
4. OECD. Pidvyshchennia stiikosti shliakhom pryskorennia tsyvrovoi transformatsii biznesu v Ukraini (2024) [OECD. Enhancing Resilience by Accelerating Digital Business Transformation in Ukraine]. OECD Publishing, Paris. 118 p. DOI: <https://doi.org/10.1787/5d9e86a7-uk>.
5. Kraus N., Kraus K., Babukh I., Lisitsa V., Novikova O. (2023) Activities of Digital Platforms on the Basis of Clusterization and Innovative Development Strategies in the Conditions of European Integration. *WSEAS Transactions on Environment and Development*, vol. 19, Art.#108, pp. 1179–1195. DOI: <https://doi.org/10.37394/232015.2023.19.108>.
6. Bondarchuk O. (2023) Yak IT dopomahaie tsyvrovizuvaty sotsialnu sferu: keis kompanii "Medyrent" Yak IT dopomagaє cyfrovizuvaty sotsialnu sferu: keis kompanii «Медирент» [How IT helps digitize the social sphere: the case of Medirent]. *Medirent. Information technologies*, May 01, 2023. Available at: <https://griml.com/Fu5y1> (accessed November 24, 2024).
7. Herold D.M. (Eds.) (2022) Digital Entrepreneurship: Curriculum. Vienna-Cracow : Cracow University of Economics. Available at: <https://griml.com/FFPk6> (accessed November 15, 2024).
8. Herold D.M. (Eds.) (2022) Teaching notes for Casebook "How to do business in digital era?". Salerno-Cracow : Cracow University of Economics. 47 p. Available at: <https://ted.uek.krakow.pl> (accessed November 14, 2024).
9. Magliocca P. (Eds.) (2023) Doing business digitally: a textbook. Second edition. Foggia-Cracow : Małopolska School of Public Administration, Cracow University of Economics. Available at: <https://griml.com/Duz1U> (accessed November 12, 2024).
10. Botti A., Parente R., Vesci R. (Eds.) (2023) How to do business in digital era? : a casebook. Second edition. Salerno-Cracow : Cracow University of Economics. Available at: <https://griml.com/prXU7> (accessed November 12, 2024).
11. Kraus N., Osetskyi V., Kraus K. (2019) Digitalization of education in Ukraine on the basis of innovation and investment. *2nd International Conference on Contemporary Education and Economic Development (CEED 2019)* : Clausius Scientific Press. Journals Books Proceedings, Beijing, China, from 2019-10-26 to 2019-10-27. DOI: <https://doi.org/10.23977/ceed.2019.004>. pp. 17–22.
12. Kraus N., Kraus K., Manzhura O. (2019) Newest digital technology in management of national economic system. *Advances in Economics, Business and Management Research*, vol. 95. DOI: <https://doi.org/10.2991/smtesm-19.2019.1>.
13. Kraus K.M., Kraus N.M., Marchenko O.V. (2022) Osoblyvosti zastosuvannia tsyvrovykh tekhnolohii "Internet rechei" ta novitnikh system u biznesi [Features of the application of digital technologies "Internet of Things" and the latest systems in business]. *European Journal of Economic and Financial Innovations*, no. 1(9), pp. 74–87. DOI: <https://doi.org/10.32750/2022-0106>.
14. Kraus K.M., Kraus N.M., Maslov A.O. (2023) Соціальне підприємництво крізь призму соціальних інновацій в умовах євроінтеграції та глобальної конвергенції [Social entrepreneurship through the prism of social innovation in the context of European integration and global convergence]. *European Journal of Economic and Financial Innovations*, no. 2(12), pp. 4–20. Available at: <https://griml.com/DwbDe> (accessed November 17, 2024).
15. Kraus K., Kraus N., Pochenchuk G. (2021) Principles, assessment and methods of risk management of investment activities of the enterprise. *VUZF review*, no. 6(3), pp. 45–58. Available at: <https://griml.com/AwoOV> (accessed November 19, 2024).
16. Polinkevych O.M., Trynchuk V.V., Maltseva V.V., Rudoi V.M. (2024) Investytsiina pryvabyvist sotsialnoho pidpriemnytstva dlia relokovanykh pidpriemstv [Investment attractiveness of social entrepreneurship for relocated enterprises]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 2, pp. 56–61. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.2.56>.
17. Kyshakevych B., Demediuk B., Sysiuk V. (2024) Tsyfrovizatsiia maloho ta serednoho biznesu: vyklyky ta perspektyvy [Digitalization of small and medium-sized businesses: challenges and prospects]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 2, pp. 82–87. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.2.82>.
18. Yablonska I. (2024) Milion hryven ekonomii ta zvilnennia 50% chasu: rik vprovadzhennia EDO v kompanii TAS Agro [One million hryvnias saved and 50% of time saved: a year of implementing EDO at TAS Agro]. *Vchasno*. Available at: <https://vchasno.ua/case/tas-agro/> (accessed November 24, 2024).
19. Kraus K.M., Kraus N.M., Manzhura O.V. (2023) Stratehichni oriientyry innovatsiinoho rozvytku ta upravlinnski rishennia v enerhetychnii haluzi Ukrainy [Strategic guidelines for innovative development and management decisions in the energy sector of Ukraine]. *Aktualni pytannia u suchasni nautsi. Serii : Ekonomika*, no. 3(9), pp. 50–62. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-3\(9\)-50-62](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-3(9)-50-62).
20. Kraus K., Kraus N., Marchenko O. (2022) Innovatization of entrepreneurship in virtual reality: digital duplicates, Internet of Things, robotics. *Proceedings Book in Mechanical Engineering : Advances in Mechanical Engineering (Select Proceedings of ICTEMA 2022)*. Jalpaiguri, India (15–16 January 2022, Jalpaiguri, India), vol. 1, pp. 33–41.
21. Kraus K.M., Kraus N.M., Marchenko O.V. (2023) Information and investment activity of the enterprise: role, areas of influence and their relationship. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 9, pp. 35–39. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.9.35>.
22. Martseniuk O., Petrusyevych V. (2024) Problemy ta perspektyvy investytsiinoi diialnosti bankiv Ukrainy [Problems and prospects of investment activities of

Ukrainian banks]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-54>.

23. Rud O.O. (2024) Formuvannia investytsiinoi stratehii v protsesi ekonomichnoho rozvytku pidpriemstv [Formation of an investment strategy in the process of economic development of enterprises]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Seriya : Ekonomika i upravlinnia*, no. 3(74), tom 35, pp. 27–34. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4803/74-3-5>.

24. Bets A. (2023) Yak vprovadzhuvaty innovatsii cherez initsiatyvni proiekty : keis “Vodafone Ukraina” [How to implement innovations through initiative projects: the case of “Vodafone Ukraine”]. *Speka*, April 10, 2023. Available at: <https://griml.com/yS2N4> (accessed November 19, 2024).

25. The future of European competitiveness. Part A. A competitiveness strategy for Europe (September 2024). *European commission*. 66 p. Available at: <https://griml.com/RWnbM> (accessed November 19, 2024).

26. Statystychna informatsiia. Ekonomichna statystyka. Nauka, tekhnolohii ta innovatsii (2024) [Statistical information. Economic statistics. Science, technology and innovation]. *State Statistics Service of Ukraine* : website. Available at: <https://ukrstat.gov.ua/> (accessed November 21, 2024).

27. Kushniruk V.S., Kareba M.I., Nekhaichyk Ye.Ye. (2024) Suchasni tendentsii investytsiinoi diialnosti v Ukraini [Current trends in investment activity in Ukraine]. *Modern Economics*, no. 44, pp. 85–90. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V44\(2024\)-14](https://doi.org/10.31521/modecon.V44(2024)-14).

28. Keis merezhi Avrora ta ASBIS-Ukraina: yak navit pid chas viiny vprovadzhuvaty innovatsii ta pidvyshchuvaty efektyvnist roboty rozdribnoho biznesu (2023) [The case of the Aurora chain and ASBIS-Ukraine: how to introduce innovations and increase the efficiency of retail business even during war]. *RAU* : website, September 22, 2023. Available at: <https://rau.ua/personalii/avrora-ta-asbis-ukraina/> (accessed November 24, 2024).

29. Tsyfrovizatsiia tekhnichnoi pidhotovky vyrobnytstva kompanii Prohres-Lviv na platformi IT-Enterprise (2023) [Digitalization of technical preparation of production of the company Progress-Lviv on the IT-Enterprise platform]. *IT-Enterprise*, May 01, 2023. Available

at: <https://griml.com/2QghV> (accessed November 24, 2024).

30. Shcherbakova I.B. (2016) Adaptyvnist teoretychnykh zasad u vyznachenni poniat “investytsiina diialnist” ta “investytsiinyi proiekt” do zaluchennia investytsii maly-my promyslovymy pidpriemstvamy na zasadakh proektnoho biznes-partnerstva [Adaptability of theoretical principles in defining the concepts of “investment activity” and “investment project” to attracting investments by small industrial enterprises on the basis of project business partnership]. *Biznes Inform*, no. 2, pp. 108–113.

31. Koliesnichenko A.S. (2024) Derzhavna investytsiina polityka v konteksti obliku y opodatkuvannia ustanov finansovo-kredytnoi ta biudzhethnoi sfer [State investment policy in the context of accounting and taxation of financial and credit institutions and the budget sphere]. *Biznes Inform*, no. 3, pp. 80–87. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-3-80-87>.

32. Statystychna informatsiia. Ekonomichna statystyka. Kapitalni investytsii (2024) [Statistical information. Economic statistics. Capital investments]. *State Statistics Service of Ukraine* : website. Available at: <https://ukrstat.gov.ua/> (accessed November 15, 2024).

33. Atamas O. (2023) Investytsiina diialnist v Ukraini: realii sohodennia [Investment activity in Ukraine: current realities]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-42>.

34. Vprovadzhennia investytsiinykh instrumentiv na rehionalnomu ta munitsypalnomu rivniakh. Keis-stadi (2020) [Implementation of investment instruments at the regional and municipal levels. Case studies]. *Federation of Canadian Municipalities. International Technical Assistance Project “Partnership for Urban Development”*. 40 p. Available at: <https://griml.com/iZbT5> (accessed November 23, 2024). (in Ukrainian)

35. Pro Deiaki pytannia pidhotovky, podannia, otsinky ta kryteriiv priorityzatsii kontseptsii publichnykh investytsiinykh proiektiv na 2025 rik (204) [On Some Issues of Preparation, Submission, Evaluation, and Prioritization Criteria for Public Investment Project Concepts for 2025]: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine. Document 903-2024-n from August 09, 2024. *Verkhovna Rada of Ukraine*. Legislation of Ukraine. Available at: <https://griml.com/Dgt8e> (accessed November 27, 2024).